

Balke menighet
Tømmerholsvegen 300
2850 Lena

Sokneprestens Visitasrapport 2025: Balke sokn

Balke er del av Østre Toten kommune og strekker seg sørover til grensen for Hamar bispedømme. Det består av det gamle Skreia sentrum og tilleggende landbruks- og bo-områder. En stor del av befolkningen reiser et stykke til arbeid, både sørover mot Gardermoen og nordover mot Toten/Gjøvik. Lena er et naturlig sentrum for kommunen. Det er barnehager og to barneskoler (Totenviken skole ser ut til å gå mot nedlegging), og en ungdomsskole (med også elever fra Kapp). Soknet har to kirker. Balke kirke (ca 1170) med ca 250 plasser og Totenviken kirke (1896) med ca 400 plasser.

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Balke menighet har tradisjonelt vekslet mellom de to kirkene, med gudstjeneste tilnærmet hver søn- og helligdag. Det er imidlertid flere år siden normalbemanning kunne oppfylle dette, både mht preste- og organist-ressurs. I samråd med prost og kirkeverge har man derfor tilpasset og har de senere årene etablert et normalt nivå, der Balke sokn har gudstjeneste 3 av 4 søndager ca halvparten av månedene. Det legges også bevisst andre menighetsarrangement (Menighetsbasar, juletreffest, Salmekveld, konsert, etc) på de ledige søndagene, så menigheten opplever at det normalt er et tilbud hver helg. I 2024 ble det laget et detaljert Årshjul for gudstjenester i Balke sokn, bygd på dagens bemanning og innarbeidet praksis. Dette er sendt inn som søknad om oppdatert Gudstjenesteforordning for Balke sokn.

Gudstjenestelivet preges av jevn og god deltagelse. Flere og flere bruker begge kirkene, og det er god og økende aksept for at gudstjenester og andre arrangement kan legges til den av kirkene som passer best. MR deltar i turnus og har sterkt fokus på vertskaps-rollen i gudstjenestelivet.

Kirkelige handlinger er det stedet der bevisstheten om lokal kirke er sterkest. Oppslutningen om dåp er god. I tillegg er deltagelsen i gudstjenesten ved dåp særdeles god. Konfirmantprosenten er høy. Konfirmantarbeidet er sterkt knyttet til gudstjenesten, med innarbeidet ministrant-kultur. Tallene for vigsel er noe varierende.

Web-påmelding og gode felles rutiner for kirkene i Østre Toten er verdifullt, og vi prøver kombinere med god personlig kontakt så vi fanger opp når noen trenger fleksible løsninger for Kirkelige handlinger.

Gravferd er området der folkekirkens solide forankring viser seg klarest. Alle ansatte framstår med høy bevissthet om at hvert møte er viktig. Balke-presten har i utgangspunktet gravferd-tjeneste hver uke i eget sokn, med god og gjensidig dekning fra øvrige prester i Østre Toten.

2. Omsorg og solidaritet

Balke sokn har ikke eget diakoniutvalg. Balke MR har likevel god bevissthet og fungerer godt i dette perspektivet.

Blomsterhilsen og besøk til pårørende gjøres av MR, som opplever dette som meningsfullt. Tirsdagsklubben er trofaste brukere og økonomiske støttespillere for Menighetshuset og menighetslivet forøvrig. Dugnads-gruppa for Menighetshuset er også en viktig funksjon.

Balke menighet og Østre Toten ønsker seg sterkt ansatt-ressurs for Diakoni.

Flere viktige felt ivaretas på fellesnivå i Østre Toten. Både Onsdagskafe, Middag på tvers og annet har brukere og deltakere fra Balke sokn. Gode initiativtakere har også fått i gang sorggrupper, og samarbeider med prestene om å nå ut med et målrettet tilbud til etterlatte.

Prester/organister i Østre Toten er etter turnus på ukentlig andakt på LABO omsorgssenter.

Kirkens Nødhjelps Fasteaksjon er innarbeidet. I 2024 ble det gjennomført en ekstra innsamling og markering ved serieåpning for Skreia fotball.

3. Barn og unge

Trosopplæringsarbeidet i menigheten skjer i hovedsak etter felles plan for Østre Toten (og regnes ikke opp i detalj her).

I tillegg er Balke barnegospel et særdeles verdifullt arbeid. Foruten kor-øvelser på Menighetshuset hver uke, har dette felleskapet faste tradisjoner ved jul, påske, Halloween osv, og samler familier. De involveres ved alle gudstjenester i Trosopplærings-sammenheng.

Konfirmantarbeidet er vårt viktige møtepunkt med ungdom. Organiserte tilbud ellers har ikke vært lett å holde i gang de siste årene. Vi ser likevel at ungdom kjenner sin prest/kateket. Balke og Østre Toten trenger å få på plass igjen organisert ledertreningsarbeid.

Barnehagene har tilbud om gudstjeneste før jul, og kan avtale besøk utenom. Barneskolene har skolegudstjenester til jul. Gudstjenesten 17.mai i Totenviken kirke er fast avslutning for barnetoget, med fullsatt kirke og FAU-organisert deltagelse der skolekor og elevenes tale tas inn i gudstjenesten. (Her vil en evt ny skolestruktur gi utfordringer å løse framover).

4. Kirken og lokalsamfunnet

Kirka har en solid posisjon i lokalsamfunnet i soknet. Både knytter dette seg til byggene, og det viser seg i alle møter ved livsanledningene. Mange gir uttrykk for bevisst kristen tro og tilhørighet, oftest uttrykt som at «kirka er viktig».

Sanitetsforening og Bygdekvinnelag er knyttet til årvisse tradisjoner. Flere deltar i blomsterkomite og Tekstilkomite.

Balke MR har også hele veien hatt god og bred sammensetning. Både valg-lister og valgdeltakelse er relativt sterk. Både faste MR-rep og vara har fordelt oppgaver, og arbeidet oppfattes som en verdifull tjeneste i lokalsamfunnet.

5. Medarbeiderskap og organisering

Lokalstaben i menigheten har de siste årene bestått av sokneprest, kirketjenere, organist og møtes hver uke. I tillegg deltar vi i storstab og felles møtes etter behov. Lokal-kontoret står i en nødvendig endring og trenger å fullføres inn i avklarte former. Uten vår tidligere lokale adm-leder (både sykepermisjoner og andre endringer) gjenstår en del før alt er på plass i vår felles administrasjon på Bygdestua. Ut mot publikum er økt kontortid klart en fordel. Selv om medarbeidere skal inn i dette med positiv forventning, vil særlig et felt kreve sunne avklaringer framover:

Hvordan sikre god drift for Balke menighetshus, når kirkekontor og leie-inntekt mm ikke er den samme, i ei ny til med Samlokalisering i Østre Toten?

I Balke ser vi hvor viktig langsiktig lokalt arbeid har vært, særlig med lokal organist, som har bygget opp korarbeid (Totengospel og Balke Barnegospel) og Forsanger-kultur. Lokalt og velorganisert musikkarbeid er en nøkkel i vår gudstjenestekultur.

Framtidens utfordring blir å finne god balanse. Hva blir bedre av å gjøres felles, og hva blir bedre av å gjøres lokalt i menighetslivet? Et eksempel er spørsmålet om felles Menighetsblad. Mye taler for. Samtidig er det lokale arbeidet umistelig viktig når frivillige er engasjert.

På ansatt-plan er vi allerede godt i gang. Vi har utviklet god gjensidig organisering av 4 prester. Kirkelig undervisning og læring er godt ledet og organisert med jevnlige møter. Organister har etablert gravferdsfordeling. Kirketjenerstaben er både lokal og felles. Administrasjonens ansatte har utviklet sine ulike ansvarsområder og server både lokale MR og ansatte på flere felt. Samorganisering er kommet for å bli.

6. Menighetens planer og utvalg.

De siste årene uten administrativ leder på lokalkontoret har gjort at Balke sokn er ujevnt satt opp med formelle plan-dokumenter.

- Diakoniplan finnes, som kortfattet lokalt dokument.
- Trosopplæringsplan er felles i Østre Toten.
- Lokal konfirmantplan er tidvis oppdatert, men ikke fullt oppdatert som eget dokument.
- Kirkemusikalsk arbeid er godt organisert (uten eget dok).

AU for MR har saksforberedende møter og består av MR-leder, nestleder, sokneprest og saksbehandler (etter mulighet og behov).

Balke sokn er godt utbygd med hensiktsmessige utvalg og arbeidslag. Flere av disse er nevnt i punktene over. Hus-komite og Menighetsblad-redaksjon (og ombærere). Det har vist seg å fungere og ha aktive utvalg når de trengs, ved revidering av planer etc, heller enn faste (trosopplæringsutvalg, gudstjenesteutvalg osv).

To nokså frittstående grupper arbeider i samråd / på vegne av Balke MR.

Arbeidsgruppe for etablering av Minnelund.

Figurkomiteen, som jobber med planlegging og finansiering av rekonstruert kopi av Kristus-skulptur i Balke kirke.

Soknepresten i Balke

Lars Harald Tjøstheim